

INHOUDSTAFEL

Woord vooraf	XIX
Emmanuel VANDENBOSSCHE	
HOOFDSTUK I. TAALGEBRUIK IN BESTUURSZAKEN	1
Jonathan BERNAERTS	
Afdeling I. Grondwettelijk kader	3
§ 1. <i>Taalvrijheid</i>	3
§ 2. <i>De indeling in vier taalgebieden</i>	4
§ 3. <i>Regelen van het taalgebruik</i>	6
§ 4. <i>Bevoegdheidsverdeling</i>	7
§ 5. <i>Legaliteitsvereiste</i>	13
§ 6. <i>Taalkennis</i>	15
Afdeling II. Wet- en regelgeving	17
Afdeling III. Toepassingsgebied van de Bestuurstaalwet	21
§ 1. <i>Openbare dienst (art. 1, § 1, 1° Bestuurstaalwet)</i>	21
§ 2. <i>Concessies en taken van algemeen belang (art. 1, § 1, 2° Bestuurstaalwet)</i>	23
§ 3. <i>Private medewerkers, opdrachthouders of deskundigen (art. 50 Bestuurstaalwet)</i>	26
§ 4. <i>De administratieve handelingen van de rechterlijke macht en haar medewerkers, en van de schooloverheden (art. 1, § 1, 4° Bestuurstaalwet)</i>	27
A. <i>Administratieve handelingen van de rechterlijke macht</i>	27
B. <i>Administratieve handelingen van schooloverheden</i>	28
§ 5. <i>Verrichtingen bij de parlements-, provincieraads- en gemeenteraadsverkiezingen (art. 1, § 1, 5° Bestuurstaalwet)</i>	29
Afdeling IV. Terminologie	31
§ 1. <i>Taalgebieden</i>	31
§ 2. <i>Taalhomogene gebieden en diensten</i>	32
§ 3. <i>Faciliteitengemeenten</i>	32
§ 4. <i>Soorten diensten</i>	38

A.	Plaatselijke dienst	39
B.	Gewestelijke dienst	40
C.	Centrale dienst	41
D.	Uitvoeringsdienst	42
§ 5.	Soorten handelingen	43
A.	Binnendienst	43
B.	Berichten, mededelingen en formulieren bestemd voor het publiek	44
C.	Betrekkingen met particulieren	47
D.	Akten die particulieren betreffen	48
E.	Getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen	49
Afdeling V. Taalgebruik in plaatselijke diensten		50
§ 1.	<i>Nederlandse en Franse taalgebied</i>	50
A.	Binnendienst	50
B.	Betrekking met andere diensten	51
C.	Berichten, mededelingen en formulieren bestemd voor het publiek	51
1.	Algemeen	51
2.	Uitzondering: toeristische centra	52
a.	Voorafgaande voorwaarden	52
b.	Voorwaarden voor het bericht zelf	53
D.	Betrekkingen met particulieren	54
E.	Akten die particulieren betreffen	55
F.	Getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen	57
§ 2.	<i>Tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad</i>	57
A.	Binnendienst	59
B.	Betrekkingen met het personeel	64
C.	Betrekkingen met andere diensten	64
D.	Berichten, mededelingen en formulieren bestemd voor het publiek	65
E.	Betrekkingen met particulieren en met private bedrijven	66
F.	Akten die particulieren betreffen en getuigschriften, verklaringen en vergunningen	68
G.	Instellingen waarvan de culturele activiteit slechts een taalgroep interesseert	69
§ 3.	<i>Randgemeenten</i>	70
A.	Binnendienst	70
B.	Betrekkingen met andere diensten	71
C.	Berichten, mededelingen en formulieren bestemd voor het publiek	71
D.	Betrekkingen met particulieren	73
E.	Betrekkingen met private ondernemingen	74
F.	Akten	74
G.	Getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen	76
§ 4.	<i>Taalgrensgemeenten</i>	76
A.	Binnendienst en betrekkingen met andere diensten	76
B.	Berichten, mededelingen en formulieren bestemd voor het publiek	77
C.	Betrekkingen met particulieren	78
D.	Akten die particulieren betreffen	78
E.	Getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen	79
§ 5.	<i>Gemeenten uit het Malmedyse</i>	79
A.	Binnendienst en betrekkingen met andere diensten	79
B.	Berichten, mededelingen en formulieren bestemd voor het publiek	79
C.	Akten die particulieren betreffen	80

D. Betrekkingen met particulieren	80
E. Getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen	80
§ 6. Duitse taalgebied	80
A. Binnendienst en betrekkingen met andere diensten	80
B. Berichten, mededelingen en formulieren bestemd voor het publiek	81
C. Akten die particulieren betreffen	81
D. Betrekkingen met particulieren	81
E. Getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen	82
 Afdeling VI. Taalgebruik in gewestelijke diensten	 82
§ 1. Gewestelijke taalhomogene diensten, waarvan de zetel is gevestigd in het overeenstemmende gebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad (art. 33 Bestuurstaalwet)	83
A. Binnendienst en betrekkingen met andere diensten	83
B. Berichten, mededelingen en formulieren bestemd voor het publiek	83
C. Betrekkingen met particulieren	83
D. Akten, getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen	84
§ 2. Gewestelijke niet-taalhomogene diensten	84
A. Een gewestelijke dienst waarvan de werkring gemeenten met een speciale taalregeling of met verschillende regelingen uit het Nederlandse of Franse taalgebied bestrijkt, en waarvan de zetel in hetzelfde gebied is gevestigd, en een gewestelijke dienst waarvan de werkring gemeenten van het Duitse taalgebied bestrijkt en waarvan de zetel in hetzelfde gebied is gevestigd (art. 34, § 1 Bestuurstaalwet)	84
1. Binnendienst en betrekkingen met andere diensten	85
2. Berichten, mededelingen en formulieren bestemd voor het publiek	85
a. Rechtstreeks aan het publiek gericht	85
b. Door bemiddeling van de plaatselijke diensten	87
3. Betrekkingen met particulieren	87
4. Akten, getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen	88
B. Een gewestelijke dienst waarvan de werkring uitsluitend gemeenten van Brussel-Hoofdstad bestrijkt of waarvan de werkring gemeenten van Brussel-Hoofdstad bestrijkt en tegelijkertijd gemeenten van het Nederlandse of Franse taalgebied of van beide gebieden (art. 35, § 1 Bestuurstaalwet)	88
C. Een gewestelijke dienst waarvan de zetel in Brussel-Hoofdstad is gevestigd en waarvan de werkring gemeenten uit het Franse en het Nederlandse taalgebied bestrijkt (art. 34, § 2 Bestuurstaalwet)	89
D. De gewestelijke diensten waarvan de werkring gemeenten van de vier taalgebieden bestrijkt (art. 35, § 2 Bestuurstaalwet)	90
E. De gewestelijke diensten waarvan de werkring gemeenten uit verschillende taalgebieden, behalve Brussel-Hoofdstad, bestrijkt, en waarvan de zetel noch in een gemeente uit het Malmédysse, noch in een gemeente uit het Duitse taalgebied is gevestigd (art. 36, § 1 Bestuurstaalwet)	90
1. Binnendienst en betrekkingen met andere diensten	90
2. Berichten, mededelingen en formulieren bestemd voor het publiek, hun betrekkingen met particulieren en het opstellen	

van de akten, getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen	91
F. De gewestelijke diensten waarvan de werkkring gemeenten uit verschillende taalgebieden, behalve Brussel-Hoofdstad, bestrijkt, en waarvan de zetel in een gemeente uit het Malmeyse of in een gemeente uit het Duitse taalgebied is gevestigd (art. 36, § 2 Bestuurstaalwet)	93
G. Betrekkingen met de plaatselijke diensten die in de randgemeenten zijn gevestigd (art. 37 Bestuurstaalwet)	93
Afdeling VII. Taalgebruik in diensten op federaal, gewestelijk en gemeenschapsniveau	93
§ 1. Diensten waarvan de werkkring het ganse land bestrijkt	93
A. Centrale diensten	94
1. Binnendienst	94
2. Betrekkingen met andere diensten	96
3. Onderrichtingen aan het personeel en formulieren bestemd voor de binnendienst	97
4. Berichten, mededelingen en formulieren voor het publiek	97
5. Akten, getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen	98
6. Betrekkingen met particulieren	98
7. Betrekkingen met de private bedrijven	100
B. Uitvoeringsdiensten	101
1. Diensten waarvan de zetel in Brussel-Hoofdstad is gevestigd	101
2. Diensten waarvan de zetel buiten Brussel-Hoofdstad is gevestigd	101
3. Diensten gevestigd in het buitenland	101
C. Federale overheidsdiensten (FOD's)	102
D. Uitvoeringsdiensten van federale overheidsdiensten (FOD's)	102
§ 2. Diensten van de gewest- en gemeenschapsregeringen	103
A. Taalgebruik	103
1. Diensten waarvan de werkkring het gehele ambtsgebied bestrijkt (art. 35 en 36 GWHI)	103
2. Diensten waarvan de werkkring niet het gehele ambtsgebied bestrijkt (art. 37 en 41 GWHI)	104
3. Scenario's niet voorzien in de GWHI	106
B. Sancties en controles	109
§ 3. Diensten van de regering van de Duitstalige Gemeenschap	109
§ 4. Diensten van de Brusselse regering en diensten van de Gemeenschapscommissies	110
A. De gecentraliseerde en gedecentraliseerde diensten van de Brusselse regering en van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie	110
B. De diensten ingesteld binnen de gecentraliseerde diensten van de Brusselse regering en van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, waarvan de werkkring niet het gehele grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bestrijkt	112
C. De diensten van het College van de Franse Gemeenschapscommissie en het College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie	112

Afdeling VIII. Het gebruik van andere dan de voorgeschreven talen en van vertalers en tolken	113
§ 1. <i>Het gebruik van andere dan de voorgeschreven talen</i>	113
A. Berichten, mededelingen en formulieren	113
1. Geen systematisch gebruik	114
2. Verantwoord door een bijzonder doel	115
3. Naast de voorgeschreven taal	115
4. Specifiek doelpubliek	116
B. Betrekkingen met particulieren	116
C. Anderstalige bewijsstukken	117
§ 2. <i>Vertalers en tolken</i>	118
Afdeling IX. Taalkennis	120
§ 1. <i>Voorgeschreven taalkennis</i>	122
A. Plaatselijke diensten	122
1. Taalhomogene diensten	122
2. Brussel-Hoofdstad	122
a. Taalkennis van het personeel	122
b. Verdeling van de (te begeven) betrekkingen	126
3. Rand- en taalgrensgemeenten	127
4. Gemeenten in het Malmedyse	129
5. Duitse taalgebied	129
B. Gewestelijke diensten	130
C. Diensten waarvan de werkkring het ganse land bestrijkt	133
1. Centrale diensten	133
a. Taalrollen en taalkaders	134
b. Trappen van de hiërarchie	135
c. Verdeling van de betrekkingen	136
d. Verdeling op directieniveau	136
e. Verdeling op de lagere trappen	138
f. Opstellen van taalkaders	140
g. Tweektalige adjunct	141
h. Benoemingen en bevorderingen	141
2. Uitvoeringsdiensten	144
3. Federale overheidsdiensten (FOD's)	146
a. Taalrollen en taalkaders	146
b. Trappen van de hiërarchie	147
c. Verdeling van de betrekkingen	148
d. Managementfuncties en gelijkwaardige betrekkingen	148
e. Andere betrekkingen	150
f. Opstellen van taalkaders	150
g. Functionele kennis van de tweede taal	151
4. Uitvoeringsdiensten FOD	154
D. Diensten op gewestelijk en gemeenschapsniveau	154
1. Diensten van de gewest- en gemeenschapsregeringen	154
2. Diensten van de regering van de Duitstalige Gemeenschap	155
3. Diensten van de Brusselse regering en de diensten van de Gemeenschapscommissies	156
§ 2. <i>Toegestane uitzonderingen op de voorgeschreven taalkennis</i>	158

Afdeling X. Taalexamens	159
§ 1. <i>Artikel 53 van de Bestuursstaalwet</i>	160
§ 2. <i>Taalexamens binnen de federale bevoegdheid</i>	162
A. <i>Taalkennis vereist voor benoeming bij ontstentenis van een diploma of een getuigschrift of zonder toelatingsexamen (art. 7 KB 8 maart 2001)</i>	163
B. <i>Elementaire kennis van de tweede taal in plaatselijke diensten in Brussel-Hoofdstad en bepaalde gewestelijke diensten (art. 8 KB 8 maart 2001)</i>	164
C. <i>Personeel in contact met het publiek</i>	164
1. <i>Plaatselijke diensten in Brussel-Hoofdstad en bepaalde gewestelijke diensten (art. 9, § 1 KB 8 maart 2001)</i>	164
2. <i>Taalgrensgemeenten (andere plaatselijke diensten dan die van de gemeenten en van de openbare personen die aan de gemeenten ondergeschikt zijn), uitvoeringsdiensten met zetel buiten Brussel-Hoofdstad en vier randgemeenten (art. 9, § 2 KB 8 maart 2001)</i>	165
D. <i>Personeelsleden in uitvoeringsdiensten met zetel buiten Brussel-Hoofdstad in contact met het werkliedenpersoneel (art. 10 KB 8 maart 2001)</i>	165
E. <i>Functies waarvan de titularis verantwoordelijk is voor het behoud van de eenheid in de rechtspraak of in het beheer van de dienst waarvan de hoge leiding hem is toevertrouwd in plaatselijke diensten in Brussel-Hoofdstad of bepaalde gewestelijke diensten (art. 11 KB 8 maart 2001)</i>	166
F. <i>Het tweetalig kader in centrale diensten (art. 12 KB 8 maart 2001)</i>	166
G. <i>Ambtenaren die aan het hoofd staan van een uitvoeringsdienst waarvan de werkkring het ganse land omvat en waarvan de zetel buiten Brussel-Hoofdstad is gevestigd (art. 13 KB 8 maart 2001)</i>	167
H. <i>Titularissen van de betrekkingen die voor de gezamenlijke buitenlandse diensten aangewezen zijn (art. 14 KB 8 maart 2001)</i>	167
I. <i>Andere taalexamens (art. 15 KB 8 maart 2001)</i>	168
J. <i>Federale overheidsdiensten (FOD's) (art. 10bis en 11bis KB 8 maart 2001)</i>	168
K. <i>Plaatselijke diensten in het Duitse taalgebied</i>	170
L. <i>Taalgrensgemeenten</i>	170
§ 3. <i>Taalexamens binnen de bevoegdheid van de Vlaamse en Franse Gemeenschappen</i>	171
A. <i>Vlaamse Gemeenschap</i>	171
B. <i>Franse Gemeenschap</i>	172
Afdeling XI. Toezichtsorganen en rechtscolleges	174
§ 1. <i>Toezichtsorganen</i>	175
A. <i>Vaste Commissie voor Taaltoezicht (art. 60 t.e.m. 62 Bestuursstaalwet)</i>	175
1. <i>Samenstelling en organisatie</i>	176
2. <i>Bevoegdheden</i>	177
3. <i>Taken</i>	179
a. <i>Waken over toepassing van de Bestuursstaalwet</i>	181
b. <i>Adviesprocedure</i>	181

c. Klachten	182
a) De gewone klachtenprocedure	182
b) De bijzondere klachtenprocedure	184
d. De taalexamens	187
B. Bijzondere organen van specifiek administratief toezicht	187
1. Regeringscommissaris voor het administratieve arrondissement Brussel-Hoofdstad, vicegouverneur (art. 65 Bestuurs-taalwet)	187
2. Regeringscommissaris, adjunct van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant (art. 65 <i>bis</i> Bestuurstaalwet)	190
3. Arrondissementscommissaris voor Moeskroen (art. 63 Bestuurstaalwet)	192
4. Commissaris-adjunct van de arrondissementscommissaris voor Voeren (art. 64 Bestuurstaalwet)	193
C. Gewoon bestuurlijk toezicht	193
§ 2. <i>Rechtscolleges</i>	194
A. Justitiële beroepen	194
B. Raad van State	194
Afdeling XII. Sancties bij niet-naleving	197
§ 1. <i>Tucht</i>	197
§ 2. <i>Nietigheid</i>	198

HOOFDSTUK II. DE MILITAIRE TAALREGELING 203

Rob GERITS

Voorafgaande beschouwingen	205
Afdeling I. Inleiding	206
§ 1. <i>De militaire taalregeling: een gevoelige kwestie</i>	206
§ 2. <i>Het militaire personeel en in het bijzonder de categorie van de officieren</i>	209
§ 3. <i>De bevoegdheid tot regeling van het militaire taalstatuut</i>	212
§ 4. <i>De bronnen van de militaire taalregeling</i>	213
§ 5. <i>De evolutie van de militaire taalregeling tot 1938</i>	214
§ 6. <i>De wijzigingen aan de militaire taalwet van 1938</i>	215
§ 7. <i>Het toepassingsdomein van de militaire taalwet van 1938</i>	217
Afdeling II. De huidige militaire taalregeling	219
§ 1. <i>De talenkennis van de officieren</i>	219
A. De sollicitant-kandidaat-officier	220
B. De kandidaat-beroepsofficier	223
C. De kandidaat-hulpofficier en de hulpofficier	226
D. De kandidaat-officier BDL en de officier BDL	227
E. De kandidaat-majoor	228
F. De kandidaat-generaal	230
G. De reserveofficier	233

§ 2. <i>De talenkennis van de onderofficieren</i>	234
§ 3. <i>De talenkennis van de vrijwilligers</i>	236
§ 4. <i>De examencommissies</i>	239
§ 5. <i>De aanwijzing om te dienen in een eenheid</i>	240
§ 6. <i>De regeling van het taalgebruik</i>	241
§ 7. <i>De controle op de naleving van de taalregels</i>	246
Besluiten	248

HOOFDSTUK III. HET TAALGEBRUIK IN WETGEVINGS- ZAKEN 251

Willem POSSEMIERS

Afdeling I. De evolutie van de regelgeving	253
§ 1. <i>Vóór de Belgische onafhankelijkheid</i>	253
§ 2. <i>Het besluit van 5 oktober 1830</i>	256
§ 3. <i>Het besluit van 16 november 1830</i>	256
§ 4. <i>Het decreet van 27 november 1830</i>	257
§ 5. <i>De Grondwet van 7 februari 1831</i>	257
§ 6. <i>De wet van 19 september 1831</i>	258
§ 7. <i>De wet van 28 februari 1845</i>	258
§ 8. <i>De wet van 18 april 1898 (Gelijkheidswet)</i>	259
§ 9. <i>De wet van 15 september 1919 en de wet van 6 maart 1925</i>	260
§ 10. <i>De wet van 31 mei 1961 (Taalwet wetgevingszaken)</i>	261
§ 11. <i>De bijzonderemeerderheidswetten</i>	262
§ 12. <i>De wetten op de Duitstalige Gemeenschap</i>	262
§ 13. <i>Overige wetten</i>	263
Afdeling II. Officiële vertalingen van federale wetten	263
§ 1. <i>De Nederlandse vertalingen bij koninklijk besluit</i>	264
§ 2. <i>Nederlandse teksten, vastgesteld bij wet</i>	266
§ 3. <i>Duitse vertalingen van wetten</i>	268
Afdeling III. De regelgeving de lege lata	271
§ 1. <i>De Grondwet</i>	271
A. <i>De tekst van de Grondwet zelf (art. 189)</i>	271
B. <i>Het bekrachtigen, het afkondigen van wetten en het bekendmaken van normen (art. 109 en 190)</i>	272
C. <i>De taalvrijheid en het regelen van het taalgebruik (art. 4, 30, 129 en 130)</i>	274
§ 2. <i>De Taalwet wetgevingszaken</i>	276
A. <i>Artikel 1 (de talen van de wet)</i>	276
B. <i>Artikel 2 (de goedkeuring van wetten)</i>	278
C. <i>Artikel 3 (de bekrachtiging en de afkondiging van wetten)</i>	279
D. <i>Artikel 4 (de bekendmaking en de inwerkingtreding van wetten)</i>	280
E. <i>Artikel 5 (de bekendmaking van besluiten)</i>	280
F. <i>Artikel 6 (de inwerkingtreding van besluiten)</i>	281

G. Artikel 7 (de uitleg van tweetalige teksten)	282
H. Artikel 8 (de bekendmaking van verdragen)	285
§ 3. <i>De programmawet van 24 december 2002</i>	286
§ 4. <i>De gemeenschappen en de gewesten</i>	287
A. Algemene opmerkingen	287
B. De Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest	287
C. De Franse Gemeenschap	289
D. De Duitstalige Gemeenschap	289
E. Het Waals Gewest	289
F. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	291
§ 5. <i>De rechtstaal</i>	291
Afdeling IV. De toekomst van de Taalwet wetgevingszaken	293
§ 1. <i>De rol van het Duits</i>	293
§ 2. <i>De rol van het Engels</i>	295
HOOFDSTUK IV. GEBRUIK VAN TALEN IN HET ONDERWIJS	297
Nele BECKERS	
Afdeling I. Bevoegdheidsverdelende regels in de Grondwet	299
§ 1. <i>Grondwettelijke bevoegdheid inzake de regeling van het onderwijs</i>	299
§ 2. <i>Grondwettelijke bevoegdheid inzake de regeling van het gebruik van de talen in het onderwijs</i>	299
§ 3. <i>Onderscheid tussen de onderwijsbevoegdheid en de taalbevoegdheid</i>	300
Afdeling II. Opsomming van toepasselijke wetgeving	302
Afdeling III. Toepassingsgebied	304
§ 1. <i>Onderwijstaalwet en artikel 7, § 3 van de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van de talen in bestuurszaken</i>	304
§ 2. <i>Vlaamse decreten</i>	304
§ 3. <i>Decreten van de Franstalige Gemeenschap</i>	305
§ 4. <i>Onderwijstaaldecreet Duitstalige Gemeenschap</i>	305
Afdeling IV. Beschrijving van taalgebieden en gemeenten met een speciale taalregeling	306
Afdeling V. Nederlandse taalgebied	306
§ 1. <i>Onderwijstaal in het kleuter-, lager en secundair onderwijs</i>	306
§ 2. <i>Onderricht van andere talen in het kleuter- en lager onderwijs</i>	308
§ 3. <i>Onderricht van vakken in een vreemde taal in het secundair onderwijs</i>	310
§ 4. <i>Screening van de onderwijstaal, taalintegratietrajecten en extra taallessen Nederlands</i>	311

A. Basisonderwijs	311
B. Secundair onderwijs	314
§ 5. Hoger onderwijs	315
A. Inleiding	315
B. Bestuurstaal in universiteiten en hogescholen	317
C. Onderwijstaal in graduaatsopleidingen	317
D. Onderwijstaal in de initiële bachelor- en masteropleidingen	318
E. Onderwijstaal in postinitiële opleidingen	321
§ 6. Taalkennisvereisten	322
 Afdeling VI. Franse taalgebied	 329
§ 1. <i>Onderwijstaal in het kleuter-, lager en secundair onderwijs</i>	329
§ 2. <i>Onderricht van andere talen in het kleuter- en lager onderwijs</i>	330
§ 3. <i>Onderricht van vakken in een vreemde taal in het lager- en secundair onderwijs</i>	332
§ 4. <i>Hoger onderwijs</i>	336
A. Bestuurstaal in instellingen voor hoger onderwijs	336
B. Onderwijstaal in instellingen voor hoger onderwijs	336
§ 5. <i>Taalkennis</i>	337
 Afdeling VII. Duitse taalgebied	 339
§ 1. <i>Onderwijstaal in het kleuter-, lager en secundair onderwijs</i>	339
§ 2. <i>Onderricht van andere talen in het lager en secundair onderwijs</i>	340
§ 3. <i>Activiteiten of onderricht van vakken in een vreemde taal in het kleuter-, lager of secundair onderwijs</i>	340
§ 4. <i>Onderwijstaal in hoger onderwijs</i>	341
§ 5. <i>Taalkennis van personeelsleden</i>	342
§ 6. <i>Sancties</i>	344
 Afdeling VIII. Tweektalige taalgebied Brussel-Hoofdstad	 345
§ 1. <i>Onderwijstaal in het kleuter-, lager en secundair onderwijs</i>	345
§ 2. <i>Specifieke bepalingen ten aanzien van het Nederlandstalig onderwijs in het tweektalige gebied Brussel-Hoofdstad</i>	346
A. <i>Onderricht van andere talen in het kleuter- en lager onderwijs</i>	346
B. <i>Onderricht van vakken in een vreemde taal in het secundair onderwijs</i>	346
C. <i>Screening van de onderwijstaal, taalintegratietrajecten en extra taallessen Nederlands</i>	347
D. <i>Voldoende kennis van het Nederlands in hoofde van minstens één ouder als voorrangsregel</i>	347
E. <i>Hoger onderwijs</i>	350
§ 3. <i>Specifieke bepalingen ten aanzien van het Franstalig onderwijs in het tweektalige gebied Brussel-Hoofdstad</i>	351
A. <i>Onderricht van andere talen in het kleuter- en lager onderwijs van het Franstalig onderwijs</i>	351
B. <i>Onderricht van vakken in andere talen</i>	352
 Afdeling IX. Taalinspectie	 352

Afdeling X. Internationale scholen	354
Bronnen	355
HOOFDSTUK V. HET TAALGEBRUIK IN DE SOCIALE BETREKKINGEN EN DE PRIVATE BEDRIJVEN	359
Maxime NATUS	
Draagwijdte van dit hoofdstuk	361
Afdeling I. Grondwettelijke bepalingen en het toepassingsgebied <i>ratione loci</i> van de verschillende regelingen	361
Afdeling II. De bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken	365
§ 1. <i>Toepassingsgebied</i>	366
A. De akten en bescheiden die voorgeschreven zijn bij de wetten en reglementen	367
B. De akten en bescheiden bestemd voor het personeel	368
§ 2. <i>Sancties</i>	369
§ 3. <i>Toezicht</i>	372
Afdeling III. Het decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers, alsmede van de voor de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen	373
§ 1. <i>Toepassingsgebied</i>	373
§ 2. <i>De sociale betrekkingen tussen werkgever en werknemer</i>	374
§ 3. <i>De wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen en alle documenten die bestemd zijn voor het personeel</i>	375
§ 4. <i>Het arrest-Las van 16 april 2013 en de daaropvolgende aanpassing van het Septemberdecreet</i>	376
§ 5. <i>Sancties</i>	378
§ 6. <i>Toezicht</i>	380
Afdeling IV. Het decreet van 30 juni 1982 inzake de bescherming van de vrijheid van het taalgebruik van de Franse taal in de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel, alsook van akten en documenten van ondernemingen opgelegd door de wet en de reglementen	380
§ 1. <i>Toepassingsgebied</i>	380
§ 2. <i>Sancties</i>	382
Afdeling V. Conclusie	382

HOOFDSTUK VI. TAALGEBRUIK IN DE RAAD VAN STATE	385
Aube WIRTGEN	
Afdeling I. Wettelijk kader	387
Afdeling II. Taalgebruik in de afdeling Wetgeving	387
§ 1. <i>De taal waarin de teksten voor advies aan de afdeling Wetgeving moeten worden voorgelegd</i>	388
§ 2. <i>De taal waarin de afdeling Wetgeving de adviezen en de voorontwerpen moet verstrekken</i>	390
Afdeling III. Gebruik van de talen in de afdeling Bestuursrecht-spraak	390
§ 1. <i>Het gebruik van de talen door de organen van de Raad van State betrokken bij de werking van de afdeling Bestuursrecht-spraak</i>	391
A. <i>Het taalgebruik voor de behandeling van de zaken die op grond van de artikelen 12, 13 en 16, 1° tot 6° RvS-Wet worden ingediend</i>	392
B. <i>Het taalgebruik voor de behandeling van de verzoeken om schadevergoeding, de beroepen tot nietigverklaring en de administratieve cassatieberoepen</i>	394
1. <i>Algemene regel</i>	394
2. <i>Bijzondere regels</i>	400
C. <i>Behandeling door de tweetalige kamer</i>	405
D. <i>De taal van de arresten</i>	410
§ 2. <i>Het gebruik van de talen door de partijen die voor de Raad van State verschijnen</i>	410
A. <i>Partijen die onderworpen zijn aan de wetgeving op het taalgebruik in bestuurszaken</i>	411
B. <i>Partijen die niet onderworpen zijn aan de wetgeving op het taalgebruik in bestuurszaken</i>	415
Afdeling IV. Het gebruik van de talen in de diensten van de Raad van State	416
 HOOFDSTUK VII. HET TAALGEBRUIK BIJ HET GRONDWETTELIIK HOF	 419
Maxime NATUS	
Afdeling I. Inleiding	421
Afdeling II. De talenkennis van de rechters, referendarissen en de griffiers	421
Afdeling III. Het taalgebruik voor het Grondwettelijk Hof	422
§ 1. <i>De taal voor de akten en verklaringen</i>	422
§ 2. <i>De taal van het onderzoek</i>	426

§ 3. <i>De mondelinge verklaringen ter terechtzitting</i>	428
Afdeling IV. De taal van de arresten	429
Afdeling V. Het taalgebruik in de diensten van het Grondwettelijk Hof	429